

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. P.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2016, č. j. KUOK 69982/2016, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 30. 11. 2017, č. j. 59 A 19/2016 – 243,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 30. 11. 2017, č. j. 59 A 19/2016 – 243, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Olomouce (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydal dne 22. 3. 2016 rozhodnutí č. j. SMOL/064950/2016/OARMV/PNL/Sme, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalobce přestupku dopustil tím, že dne 30. 9. 2015 kolem 9:53 hod. v Olomouci na ulici Kafkova, řídil osobní motorové vozidlo Citroën, RZ: X, v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou ještě byl pod jejím vlivem. Podle znaleckého posudku ze dne 16. 11. 2015 byl při analýze krve žalobce, zaměřené na přítomnost návykových látek ze skupiny kanabinoidů, v jeho krevním séru prokázán tetrahydrocannabinol (THC) v koncentraci 2 ng/ml. Žalobce tak porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.500 Kč, zákaz

činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a povinnost nahradit náklady řízení spojené s vyhotovením znaleckého posudku v paušální částce 1.500 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl, provedl dílčí úpravu výroku a jinak závěry rozhodnutí potvrdil.

II. Rozsudek krajského soudu

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou krajský soud shledal důvodnou, a proto rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[4] Podle soudu trpí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti, neboť z něj není zřejmé, na jakých důvodech je vystavěno, resp. které důvody jsou nosné a hlavní. Žalovaný k odvolací námitce spočívající v tom, že žalobci nebyl uložen trest na základě zákona, ale na základě stanoviska nevládní organizace, uvedl, že sankce byla uložena v souladu s uvedenými ustanoveními zákona o silničním provozu. Žalobce podle žalovaného zaměnil význam ukládání sankce za přestupek s významem posouzení viny na základě zvláštního právního předpisu, jako je § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 41/2014 Sb. ze dne 26. února 2014, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou (dále jen „nařízení vlády č. 41/2014 Sb.“). Žalovaný nepochyboval o prokázání zavinění přestupku, neboť v žalobcově krevním vzorku byla zjištěna látka delta-9-tetrahydrokanabinolu (9-THC) právě v limitní hodnotě 2 ng/ml. Krajský soud konstatoval, že tímto ne zcela jasným odůvodněním žalovaný patrně chtěl potvrdit úvahu a postup správního orgánu I. stupně, v jehož rozhodnutí se však takováto úvaha nenachází. Správní orgán I. stupně se o uvedeném nařízení vlády nezmiňuje, uvádí pouze, že zjištěnou hodnotu THC v krevním vzorku žalobce posoudil podle odborného stanoviska České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně z května 2012. Žalovaný tak podle soudu v podstatě změnil právní hodnocení skutku a poprvé ve věci argumentoval nařízením vlády č. 41/2014 Sb.

[5] Krajský soud dále poznamenal, že z odvolání žalobce nevyplývá, že by žalobce užíval lék Sativex, jak ve svém rozhodnutí uvedl žalovaný, z odvolání je však zřejmé, že záměrem žalobce bylo poukázat na jiné odborné závěry o absenci změn psychických funkcí negativně ovlivňujících řízení motorového vozidla. Správní orgány si dále neověřily tvrzení žalobce, že mu bylo z léčebných důvodů indikováno dlouhodobé užívání omamných a psychotropních látek. Z rozhodnutí žalovaného také není seznatelné, proč a jak by případně indikovaná léčba mohla žalobce zbavit odpovědnosti za přestupek a za jakých podmínek.

III. Důvody kasační stížnosti

[6] Žalovaný (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Připomněl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 5 As 48/2007 – 157, týkající se nesrozumitelnosti rozhodnutí soudu, jehož závěry je nutno vztáhnout i na hodnocení nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí. V posuzovaném případě nebyl výrok rozhodnutí v rozporu s jeho odůvodněním, v rozhodnutí neabsentovaly právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností, tyto závěry ani nebyly nejednoznačné.

[8] Krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že žalovaný v podstatě změnil právní hodnocení skutku. Jak nařízení vlády, tak odborné stanovisko zmiňované správním orgánem I. stupně totiž konstatují stejný závěr, a to, že hodnota 2 ng/ml THC je limitní hodnotou, při jejímž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Krajský soud pominul, že přestupkové řízení je vedeno v obvyklém pořadu dvou správních instancí, přičemž celé toto správní řízení se pokládá za jediný celek. Odůvodnění výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně a následně žalovaného jsou ve svém výsledku shodná, pouze argumentačně se odlišují, což však nemůže činit rozhodnutí nepřezkoumatelným. Podle žalovaného je obecně známo, že pokud nějaká právní norma stanovuje určité limitní hodnoty, tyto jsou určovány právě na základě odborných stanovisek, nikoliv na základě úvahy jednotlivých poslanců či ministrů. Nařízení vlády tak určilo limitní hodnoty na základě výše uvedeného odborného stanoviska.

[9] Stěžovatel dále nesouhlasí s názorem krajského soudu, že měl správní orgán I. stupně nebo stěžovatel učinit kroky k ověření skutečnosti, zda žalobce užívá lék Sativex. Předmětem řízení bylo prokázat, zda žalobce řídil vozidlo pod vlivem návykové látky, této povinnosti správní orgány dostály. V přestupkovém řízení spočívá důkazní břemeno na správním orgánu, avšak pokud je tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu (viz rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 – 37). Ani v případě, že by bylo prokázáno, že žalobce užíval lék Sativex, nemohlo by ho to z přestupkového jednání vyvinit. Proto bylo takové šetření nadbytečné, a tato skutečnost by nemohla být hodnocena jako polehčující okolnost ve smyslu § 39 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Úlohou správních orgánů navíc není sáhodlouze prokazovat jakékoliv skutečnosti namítané žalobcem, ale pouze ty, které se přímo dotýkají projednávané věci a mohou mít vliv na závěr, že žalobce porušil či neporušil zákon.

[10] V rozsudku podle stěžovatele také absentuje jednoznačný právní názor, kterým by byl stěžovatel v dalším řízení vázán.

IV. Vyjádření žalobce

[11] Žalobce ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a dokládající další důkaz, že stěžovatel nechápe význam slov, resp. tvrzení žalobce a nyní i krajského soudu opětovně účelově desinterpretuje.

[12] Žalobce dále krajskému soudu vytkl několik skutečností. Krajský soud způsobil průtahy řízení, které žalobce opakovaně řešil návrhy na určení lhůty pro vydání rozhodnutí (ty nebyly NSS nikdy akceptovány), které způsobily žalobci další škody, neboť je v současně době žalován za neuhrazení nákladů ze zdravotního vyšetření při ovlivnění OPL při řízení automobilu ve vojenské nemocnici a za zastupování advokátem. Krajský soud navíc opětovně rozhodl (dne 5. 1. 2018, č. j. 69 Co 666 /2017 - 59), že žalobce nemůže být z uváděného důvodů diskriminace v důsledku zdravotního postižení, majetkového zabezpečení, světonázoru a víry v právní stát, v občanském řízení v rozporu s § 26 odst. 3 o. s. ř. zastupován asociací Cannabis is The Cure,z.s., která má toto zastupování určeno ve stanovách a kvůli konopí a diskriminačnímu postupu policie, zastupitelství, soudů, pojišťoven, zdravotnických institucí a správních orgánů poškozené občany zastupuje jak v občanském, tak ve správním (§ 35 odst. 4 s. ř. s.) a trestním řízení (§ 50 tr. ř.). Krajský soud od roku 2014 toto opakovaně (5x) neakceptoval a zcela svévolně uváděl, že zastupování právnickou osobou není možné.

[13] Rozsudek nebyl zaslán digitálně zmocněnci žalobce, nýbrž přímo žalobci poštou s doručením až dne 23. 1. 2018, kdy již žalobce znal kasační stížnost a výzvu Nejvyššího správního soudu, ale nikoliv napadený rozsudek. Současně žalobce obdržel dne 12. 1. 2018 výzvu žalovaného ke sdělení čísla účtu, které však nerozuměl a nevěděl, čeho se týká. Soud v průběhu řízení někdy vyloučil a jindy akceptoval zmocněnou asociaci Cannabis is The Cure, z.s. K žádosti zmocněnce o digitální zaslání rozsudku soud dne 26. 1. 2016 rozhodl, že rozsudek digitálně nezašle. Žalobce proto Nejvyšší správní soud žádá, aby se k právu žalobce na zmocnění právnické osoby zcela explicitně vyjádřil a postup soudu v této věci vyhodnotil.

[14] Nalézací soud podle stěžovatele pochybil, když přenesl zpět na bedra žalovaného meritorní posouzení trestnosti skutku a jakkoliv nevyhodnotil žalobcem uváděnou netrestnost skutku.

[15] Žalobci dále není zřejmé, zda může být odměna poskytnuta také zmocněnci, který po celou dobu řízení žalobce psychicky a materiálně podporoval.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[17] Kasační stížnost je důvodná.

[18] V souvislosti s tvrzeními žalobce uvedenými v jeho vyjádření Nejvyšší správní soud připomíná, že rozsah kasačního přezkumu, který je určen jednak obsahem kasační stížnosti, jednak případnými vadami, k nimž Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti [§ 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř.

s.“)], nemůže být rozšiřován na základě výhrad toho z účastníků, jemuž je rozsudek krajského soudu ku prospěchu. Není-li přípustná kasační stížnost stěžovatele, který brojí pouze proti důvodům (a nikoli proti výroku) rozhodnutí krajského soudu, tím méně může Nejvyšší správní soud přezkoumávat napadené rozhodnutí na základě námitek, které rovněž napadají pouze důvody rozhodnutí, a navíc jsou obsaženy pouze ve vyjádření ke kasační stížnosti jiného účastníka (viz rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 Ads 270/2014 – 31). Nejvyšší správní soud je tedy oprávněn se zabývat toliko námitkami uvedenými v kasační stížnosti a dále případnými vadami, k nimž musí přihlédnout z úřední povinnosti.

[19] Nejvyšší správní soud po přezkumu napadeného rozsudku žádné vady, ke kterým by v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti, neshledal. Krajský soud postupoval správně, pokud doručoval písemnosti (včetně rozsudku) přímo žalobci a nikoliv spolku Cannabis is the Cure, z.s., zmocněného k zastupování žalobce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí o přestupku. Krajský soud totiž správně zhodnotil (viz usnesení ze dne 9. 8. 2016), že nebyly naplněny podmínky pro zastoupení právnickou osobou stanovené v § 35 odst. 4 s. ř. s. (podle něhož „[d]*omáhá-li se soudní ochrany účastník, který tvrdí, že došlo správním orgánem k jeho diskriminaci z důvodu pohlaví, národního, sociálního nebo rasového původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, barvy pleti, jazyka, náboženství, víry, světového názoru, politického nebo jiného smýšlení, zdravotního postižení, věku, majetku, rodu nebo jiného postavení, anebo sexuální orientace, může být zastoupen též právnickou osobou, vzniklou na základě zvláštního zákona, k jejímž činnostem, uvedeným ve stanovách, patří ochrana před takovou diskriminací.*“), neboť žalobce netvrdil, že by byl ze strany správního orgánu diskriminován v porovnání s jinými osobami.

[20] Předmětem sporu je otázka, zda je žalobou napadené správní rozhodnutí přezkoumatelné.

[21] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí může spočívat buď v nesrozumitelnosti, nebo v nedostatku důvodů. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně bylo ve věci rozhodnuto, případně rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75). O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit tehdy, pokud se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi stěžejními odvolacími námitkami, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona. Z odůvodnění rozhodnutí tedy musí být zřejmé, které skutečnosti správní orgán vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Musí z něj jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédnul i k námitkám strany druhé. Zároveň z něj musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 – 84, a ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 – 43).

[22] Dále je nutno připomenout, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, či rozsudky NSS ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007 - 98). Určité nedostatky odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně mohou tak být odstraněny odvolacím orgánem, zejména pokud tak lze učinit na základě podkladů rozhodnutí obsažených ve spise (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 – 47).

[23] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s názorem krajského soudu, že stěžovatel změnil právní hodnocení posuzovaného skutku. Stěžovatel v napadeném rozhodnutí potvrdil závěr správního orgánu I. stupně, že v přestupkovém řízení bylo jednoznačně prokázáno spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, neboť žalobce v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) tohoto zákona řídil osobní motorové vozidlo pod vlivem návykové látky (konopí).

[24] Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu řidič nesmí „*řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.* Tímto prováděcím předpisem je nařízení vlády č. 41/2014 Sb., které v § 1 odst. 1 uvádí, že limitní hodnotou, při jejímž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného návykovou látkou 9-THC, je 2 ng/ml.

[25] Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že v krevním vzorku žalobce byla prokázána přítomnost THC v koncentraci 2 ng/ml, tedy množství představující limitní hodnotu. Je pravda, že správní orgán I. stupně v tomto ohledu poněkud nepřesně odkázal na odborné stanovisko České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně a nikoliv na prováděcí předpis [na nějž odkazuje § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu], nicméně tuto nepřesnost odstranil stěžovatel v napadeném rozhodnutí, kde jasně specifikoval, že uvedená limitní hodnota je stanovena v nařízení vlády č. 41/2014 Sb. Toto upřesnění přitom nelze považovat za změnu právní kvalifikace posuzovaného skutku, ta zůstala stejná jako v rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[26] Krajský soud dále správním orgánům vytkl, že si neověřily, zda bylo žalobci z léčebných důvodů indikováno dlouhodobé užívání omamných a psychotropních látek.

[27] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že nedisponuje informacemi, že tvrzené dlouhodobé užívání omamných psychotropních látek z léčebných důvodů bylo indikováno právě odvolateli (žalobci), jehož protizákonné jednání je předmětem obvinění z přestupku. Dále zdůraznil, že správní orgán v řízení o přestupku vycházel ze znaleckého posudku právě proto, aby vyloučil paušální posouzení psychických schopností žalobce a jejich případného negativního ovlivnění v provozu na pozemních komunikacích. Uvedl také, že pokud si byl žalobce vědom negativních důsledků užívání omamných a návykových látek s obsahem THC, nebylo jeho povinností řídit motorová vozidla, ale

jednalo se o dobrovolně vykonávanou činnost. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí jednoznačně konstatoval, že pro ovlivnění návykovou látkou ve smyslu § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu je rozhodující výsledek zjištěný rozborem krve.

[28] Ze správních rozhodnutí tak podle Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty přestupku bylo podstatné, že žalobce prokazatelně řídil osobní automobil pod vlivem návykové látky. To bylo v souladu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu prokázáno tím, že množství látky THC v krevním vzorku žalobce dosáhlo limitní hodnoty stanovené prováděcím předpisem – nařízením vlády č. 41/2014 Sb. Nebylo přitom rozhodné, zda je přítomnost této látky v krvi žalobce způsobena dlouhodobou léčbou omamnými a psychotropními látkami, případně jaký reálný vliv mělo dlouhodobé užívání těchto látek na řidičské schopnosti žalobce. Závěry napadených rozhodnutí tak vylučují, že by případná indikovaná léčba mohla žalobce zbavit odpovědnosti za přestupek. Nutno také připomenout, že účelem zákona o silničním provozu je především zajištění bezpečnosti silničního provozu mimo jiné zákazem řízení osobám pod vlivem návykové látky, a to bez ohledu na to, z jakého důvodu tato osoba návykovou látku užívá.

[29] Nejvyšší správní soud tedy nepřisvědčil krajskému soudu, že by z napadeného rozhodnutí stěžovatele nebylo zřejmé, na jakých důvodech bylo vystavěno. Rozhodnutí stěžovatele zároveň plně odpovídá kritériím přezkoumatelnosti, jak jsou stanoveny ve výše uvedené judikatuře.

VI. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[30] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele důvodnými, a proto rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud se v dalším řízení bude zabývat věcným přezkumem napadeného rozhodnutí.

[31] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu